

REPORTATGE SINDICATS

Comissions Obreres de Lleida compleix els seus primers 50 anys de vida recordant el seu passat, des del seu naixement en la clandestinitat de la mà d'un grup d'homes i dones que van treballar en els moments durs del franquisme, però amb la mirada posada en la feina del dia a dia en un moment no menys difícil en plena crisi econòmica.

Un sindicat jove de 50 anys

Comissions Obreres de Lleida celebra el seu primer mig segle de vida, de la clandestinitat al futur || Compta en l'actualitat amb més de 7.300 afiliats a la província

E.M.M.

LLEIDA | Complir anys és un bon moment per mirar cap enrere, fer balanç i prendre forces per al que ens ve. És el que fa Comissions Obreres de Lleida, que celebra els seus primers 50 anys volent homenatjar homes i dones que van establir les seues bases i els que hi continuen treballant dia a dia.

Ventura Margó explica com el 1965 s'organitza un comitè local del PSUC, "en una primera reunió als Blocs Germans Baró, a casa del company Gabino". El seu primer punt és l'aposta per un moviment obrer que substitueixi el sindicat vertical. Van participar en les eleccions sindicals del 1966, "en les quals surten elegits molts enllaços sindicals i 15 vocals provincials de la construcció i 5 de químiques". Poc després, el comitè central del PSUC decideix en una reunió a França crear les comissions obreres, que a Lleida es van constituir amb la concentració de 35 treballadors en una església de Lleida, explica. També van nàixer les comissions pageses i el moviment cultural. "Una de les metes més importants que teníem era organitzar les comissions cíviqes, amb la participació de tots els progressistes per fer caure el règim".

Felip Castell és un dels noms importants d'aquests durs inicis del sindicat. Recorda que alguns sacerdots i esglésies van tenir un paper important de suport al col·lectiu. "Hi havia reunions amb 200 persones en ple estat d'excepció i era el capellà el que ens avisava de quan podíem fer-les, sense policia."

Antonio Chacón, per la seua part, va ser un dels molts sindicalistes que van acabar a la presó. Va viure moments amargs, com la detenció juntament amb la seua esposa després de la celebració del Primer de Maig el 1969 després d'una manifestació, o el tancament a la catedral, ja als anys 70, per exigir condicions de feina dignes en la construcció de l'autopista.

Jordi Teixidó va entrar a CCOO a mitjans dels 70. "Estava al PSUC treballant amb

Ventura Margo i va dir que venien canvis i els joves havíem d'entrar a CCOO. Vam fer l'assemblea de constitució de la primera coordinadora amb la idea clara de sindicat." El 1977 és un any clau, amb la legalització del PCE, el PSUC i CCOO. La primera coordinadora passa a ser la primera executiva.

En les mateixes dates, Josep Racaj "treballava al Banc Hispanoamericà i ens van obligar a fer eleccions del sindicat vertical. Jove i amb la meua cabe-

llera llarga, vaig sortir elegit vocal. Vam fer una reunió a Cervera i vam apostar per crear una coordinadora de banca i integrar-nos a CCOO". Van aconseguir un local per al sindicat camuflat com a despatx de la revista *La Gaceta de Derecho Social* i van apostar per actes com un concert amb Ana Belén i Víctor Manuel, entre d'altres, per finançar-se.

Però no només d'homes està formada la història sindical i un bon exemple d'això és

Primer carnet. Imatge del primer carnet de Comissions Obreres.

Acta fundacional. Reproducció de l'acta fundacional de Comissions Obreres a Lleida.

Ahir i avui. Imatge de fundadors i líders de CCOO a Lleida: Felip Castell, Antonio Chacón, Anna Ariño, Josep Maria Bravo, Ventura Margó, Josep Racaj, Jordi Teixidó, Àngel Izquierdo, Joan Baiget i Jaume Sellés.

Any 1983. Manifestació en suport de Josep Maria Bravo, acusat de segrest d'un empresari. El Suprem, finalment, el va sentenciar a quatre mesos de presó.

A les portes d'un canvi de futur

■ Jaume Sellés està vivint el seu segon capítol com a secretari general. Va arribar per tancar les ferides després de la dimissió de Josep Maria Baiget el 2008 i el seu compromís és per quatre anys. Lamenta que la crisi econòmica ha degenerat en una crisi de valors i sistèmica. No eludeix admetre que els ha escatxigat, amb les famoses *targetes*

black, de les quals van participar membres del sindicat, però "CCOO ho ha resolt amb contundència i celeritat".

El sindicat, defensa, té planter de joves, com Genís Moreno, actual coordinador d'Acció Jove, qui considera que "gairebé és un deure estar (en un sindicat) si tens consciència" i aposta per revitalitzar CCOO.

Fa cinquanta anys, el sindicat va nèixer a Lleida de la lluita d'un bon grapat d'homes i dones que lluitaven en contra del règim i a favor dels treballadors.

Amb l'arribada de la democràcia, el sindicat es va deslligant gradualment de la primera línia de la política (va nèixer de la mà del PSUC) i centrar-se en el pla laboral.

L'atur i la crisi econòmica conformen avui els dos grans cavalls de batalla, en una lluita per recuperar l'ocupació i les condicions laborals.

LES CLAUS

Any 1970. Una vaga en ple franquisme, a Focsa.

Any 1988. La històrica vaga general del 14-D.

Clandestinitat. CCOO va nèixer en la clandestinitat des de les bases del PSUC fa cinc dècades. Van ser anys de dura lluita en la qual va conjugar l'activitat i la demanda en ple franquisme.

La lluita avui. Els actuals dirigents del sindicat destaquen que la d'avui també és una lluita difícil, en plena crisi econòmica i de retallades dels drets dels treballadors amb la reforma laboral i unes dades de l'atur inacceptables i insostenibles. El sindicat supera avui els 7.500 cotitzadors a la província.

Any 2012. Un acte simbòlic de CCOO per denunciar els accidents laborals.

Any 2012. Moment de l'elecció de Jaume Sellés com a secretari general en la seua segona etapa.

Anna Ariño, que va començar la lluita obrera el 1967 sent molt jove a la seua Tarragona natal. Poc després d'arribar a Lleida, el 1972, va tenir problemes laborals per defensar una companya i moltes dificultats per trobar una feina pel pecat de ser dona, jove i amb fills, el primer dels quals va nèixer estant el seu marit a la presó. Feminista fins a la medul·la, va ser la primera secretària general de la dona el 1977.

Àngel Izquierdo va prendre les regnes del sindicat com a segon secretari general (1978-1982), càrrec en el qual va succeir el desaparegut José Rodríguez, i recorda amb honor l'obertura de locals del sindicat i la creació de rams, així com la victòria en les eleccions sindicals de l'any 1978 a Lleida, Catalunya i Espanya. Eren temps difícils per negociar. "Un empresari de la construcció em va amenaçar amb el mànec d'un

pic, i en una altra ocasió, vam fer el primer *escrache*, a l'encadenar-nos en una empresa de Guissona."

La història del seu successor, Josep Maria Bravo, també està lligada al PSUC. Va entrar al sindicat el 1977 i va organitzar el seu sector, l'hostaleria. "Vam organitzar la primera vaga el 1978 i vam aconseguir un bon conveni", explica. Tanmateix, ser sindicalista en aquells anys era sinònim de dificultats. "Vaig

ser acomiadat per anar tres dies a un congrés de CCOO a Madrid. Anys després, el Suprem va resoldre a favor meu, però després d'haver estat a les llistes negres i que durant anys ningú volgués contractar-me." Va ser secretari general entre el 1982 i el 1996, anys de negociacions "aferrissades" amb els empresaris. Tant que va arribar a ser condemnat a 6 anys i un dia de presó pel que es va considerar el segrest del constructor Lluís Puigdevall el 1983, "a un grup se li va ocórrer retenir-lo en una caseta". Finalment, el Tribunal Suprem el va sentenciar a quatre mesos de presó.

Jaume Sellés va accedir a la secretaria general el 1996, un primer període a la cúpula que va culminar el 2008. "Em vaig trobar un sindicat profundament dividit per qüestions polítiques i la meua generació, malgrat les ideologies, tenia una visió més utilitària del sindicat. Havia de servir per defensar els treballadors i per a això necessites valors. Havíem de demostrar que no teníem banyes ni cua, que érem capaços d'arribar a acords,

però sense por del conflicte. Per primera vegada ens vam quedar sense èpica i vam arribar a superar els 10.000 cotitzadors."

El de Josep Maria Baiget va ser un mandat de només tres anys. La seua executiva va acabar dimintint "per conflictes externs i interns", afirma. Malgrat

RENOVACIÓ

Jaume Sellés, que va tornar al lideratge el 2012, ha anunciat que no repetirà al càrrec cap altre mandat

les dificultats, amb l'enfrontament amb les potents branques d'Educació i Alimentació, diu que va servir per resoldre un conflicte enquistat, centrat en el primer dels rams. En el seu historial cita el pacte social per la ciutadania a Lleida, i la lluita per l'aplicació de la llei de Seguretat Laboral. La seua espineta: no haver materialitzat la permuta de l'actual edifici dels sindicats per un de nou, encara pendent.

VIDAL VIDAL || DIA DE REG

L'home que no esmorzava mai

Un dels aspectes més sorprenents de les notes inèdites per als diaris dels anys 1956, 1957 i 1964 de Josep Pla, editades ara per Destino sota el títol de *La vida lenta*, és justament el ritme de vida del seu autor, consistent a fer "de la nit, dia". Aquell home ja sexagenari mantenia el costum adquirit en la joventut de llevar-se tard, a l'hora de dinar o de vegades a mitja tarda, de manera que no esmorzava mai. Un dia que ho fa, estant de viatge, menja pa amb cervesa, segons ell el millor esmorzar del món. El seu àpat principal és el sopar, que acostuma a prendre acompanyat d'amics en un restaurant de Palafrugell o d'alguna altra vila empordanesa, encara que sovint li baixen més bé els líquids que no els sòlids, en tot cas partidari declarat de plats senzills com una truita d'espàrrecs o unes sardines a la brasa.

Noctàmbul empedreït i víctima d'un insomni atroc que no estranya en un consumidor tan pertinaç de cafès i alcohol, hi ha dies que no es mou del llit, on dormisqueja o llegeix i escriu (en realitat, aquest és un llibre per llegir al llit), no tant per mandra com per protegir-se del fred instal·lat tot l'hivern al mas familiar on viu,

Josep Pla mantenia, encara als 60, el costum adquirit de jove de llevar-se tard, a l'hora de dinar o a mitja tarda

que quan està llevat l'obliga a treballar sota la campana de la xemeneia. En una anotació del 1964, celebra la novetat de l'adquisició d'una manta elèctrica. De fet, les referències a la meteorologia, com passa en la majoria dels textos planians, són recurrents en aquestes notes, sobretot als vents. La tramuntana, en concret, li afecta els nervis i el posa de mal humor. Una altra cosa que el treu de polleguera és la situació política tan asfixiant del país. "El pitjor mal que ha fet Franco és haver instaurat i fomentat, per mantenir-se, la immoralitat a Espanya", escriu el 8 de gener del 1956. El 15 de maig d'aquell mateix any hi torna: "El fàstic físic que em fa Franco em deprimeix." Malgrat tot, reconeix que poca cosa es pot fer "davant el bloc aparentment granític que s'ha format", perquè admet -això el 17 de gener del 1957- que no té ni la força ni la joventut per dir-ho i anar a la presó.

Tot plegat li produeix ganes d'emigrar, de canviar de vida, potser de retrobar-se amb aquella Aurora que des de la llunyana Argentina l'obsessiona amb el seu record, la dona que s'ha deixat escapar i que ara s'adona que "podria ser un paradís per al final de la vida, que haurà estat tan poc paradisiaca".

DIUMENGE, 1 DE FEBRER DEL 2015

privat

Balaguer i els gossos

Amb cara de pòquer es van quedar els regidors de Balaguer quan van veure que l'equip de govern proposava multar els qui tiressin els excrements dels gossos en papereres o contenidors. "Què cal fer amb aquests, emportar-nos-els a casa?", van protestar la majoria. Al final, es va decidir amb bastant sentit comú que únicament es multaria els que no els recollissin de terra.

Fumar al Camp Nou

Agustí Benedito, un dels aspirants a la presidència del Barça, va ser ahir a Lleida per reunir-se amb els socis d'una penya per intercanviar opinions. La més vehement va ser sens dubte la d'un aficionat que vol fumar al Camp Nou i que no entén per què ho han prohibit.

l'ascensor

Jaume Sellés

Secretari general de CCOO a Lleida, sindicat que compleix aquest 2015 cinquanta anys en defensa dels drets dels treballadors.

Glòria Picazo

Directora del Centre d'Art la Panera de Lleida, que va inaugurar ahir la Biennal Leandre Cristòfol amb artistes joves de tot l'Estat.

Josep Poch

Alcalde d'Alins, un dels molts representants municipals que ahir van ajudar, pala en mà, a retirar neu de camins i carrers del Pirineu.

Damià Calvet

Malgrat la rebaixa de preus, l'Incasòl, que dirigeix, no aconsegueix reactivar la venda de parcel·les industrials als seus polígons de Lleida.

EFE

la imatge del dia

Podem inicia la seva campanya pel canvi a Espanya

Més de 100.000 persones, segons la policia, i 300.000, segons els organitzadors, van omplir ahir la Puerta del Sol de Madrid en l'anomenada *Marxa del canvi* amb la qual aspiren a governar Espanya.

"L'ESPECTACLE SOBRE GEL MÉS GRAN DEL MÓN"

CIRCO ALEGRIA ON ICE

DILLUNS 2 DIA DE L'ESPECTADOR
PREU ÚNIC 10 €
A PARTIR DE FILA 6

DES DE **8€**

LLEIDA

AL COSTAT DE DECATHLON
**DEL 30 GENER
AL 8 FEBRER**

INFO I VENDA D'ENTRADES CARPA CLIMATITZADA
INÈDIT A EUROPA

WWW.CIRCOALEGRIA.ES

ESTRENA 30 DE GENER
PREU ÚNIC 10 € A PARTIR DE FILA 6

PRODUCCIO: MESSIA WITTEBERG
ESPALMANTA RÀDIO: **SEGRE**
COL·LABORA: GREENPEACER